

Сиромля Н. М., к. філол. н., доцент

Київський національний університет технологій та дизайну

(Київ, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ КЛАСИЧНИХ МЕТОДІВ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ

Вступ. У сучасному суспільстві іноземні мови є найважливішими складовими професійного навчання. Фахівці різних галузей зацікавлені у високому рівні володіння мовою, оскільки це впливає на успішне вирішення питань та професійне зростання: у багатьох галузях промисловості необхідно встановити контакти з іноземними партнерами. Для вдалого процесу навчання майбутніх фахівців іноземної мови існує великий набір навчальних матеріалів для людей з різним рівнем знання мови. Успіх та досягнення цієї мети залежить від кваліфікації викладачів, вміння використовувати інформаційні технології та сучасні методи навчання у поєднанні з класичними, що сприятиме розумінню нового матеріалу. Поєднуючи різні методи, викладач може втілювати конкретні освітні програми. Також самі студенти повинні бути знайомі з сучасними методами викладання іноземних мов, адже навчальний процес передбачає співпрацю.

Метою тез є аналіз основних класичних методів навчання іноземної мови, які мають бути переосмислені в умовах дистанційного та змішаного навчання сьогодення.

У 1960-1970 рр. сформувався гуманістичний підхід до навчання іноземної мови. Згідно з ним процес навчання спрямований безпосередньо на особистість студента [1; 3]. Увага до інтересів та потреб вивчаючого сприяє швидшому вивченню іноземної лексики та граматичних структур. Імітація реальних ситуацій із використанням іноземної мови з урахуванням індивідуальних особливостей людини сприяє активній розумовій роботі. При такому підході особистість вчителя стає менш важливою.

Гуманістичний підхід призвів до формування альтернативних методів для підвищення рівня володіння мовою, а саме: опора на фізичні дії, метод «Громади», «Тихе навчання», «Нейролінгвістичне програмування». Деякі методи довели свою цінність на практиці [4].

З розвитком високотехнологічних методів навчання та в умовах змішаного та дистанційного навчання виконання граматичних вправ, читання та переклад текстів стають менш актуальними. Гуманістичний підхід зрештою призвів до появи комунікативного підходу, оскільки використання тільки гуманістичного підходу призводить до того, що студент вміє читати та перекладати різні тексти на високому рівні, але він не вміє застосовувати знання іноземної мови в реальних життєвих ситуаціях.

Комунікативний підхід дозволяє використовувати граматичні знання у формі мовленнєвих та письмових навичок [5]. Одним із ключових завдань є збагачення словникового запасу. Однак нові слова слід зберігати не лише у пасиві, але і в активній формі. Іншими словами, студент повинен не тільки знати переклад слова, але й вміти використовувати його в діалозі або при написанні власних текстів. Як просту вправу з розвитку навичок можна позначити спонтанні групові діалоги, які можуть бути організовані при роботі у форматі онлайн занять – відеоконференцій. Наприклад, платформа ЗУМ та створення кімнати у Фейсбуці дає можливість розподіляти студентів по «кімнатах» для парної або групової роботи. У комунікативному підході майже не існує простого читання та перекладу текстів. Найчастіше викладач організовує групову дискусію. Одним із варіантів є розвиток ідей, а не стандартні відповіді на питання вивченого матеріалу. Студенти використовують граматичні знання для формування навичок розмови. Вправи включають слухання, читання, письмо тощо.

При створенні методичної системи викладання іноземної мови часто враховується культурний підхід. Основною його метою є формування міжкультурної компетентності. Цей метод заснований на принципах

освіти, які спрямовані на культурний напрям вивчення іноземної мови. Фахівці визначають такі принципи: словесна спрямованість навчання з урахуванням особливостей словникового запасу певних галузей, моделювання ситуацій міжкультурної комунікації, врахування свідомості, раціональне використання рідної та іноземної мови, врахування особистих потреб студентів, прагнення до систематичної підготовки до уроків. Вербальні та умовно-словесні справи завжди мають великі пріоритети, це дозволяє формувати навички міжкультурного спілкування [4; 5]. Однак практична мета навчання продовжує безпосередньо шукати здатність підтримувати комунікабельність. Також необхідно враховувати культуру, цінності, наміри спілкування, очікування та попередні знання. Проведення культурно-виховних заходів зі студентами в рамках, наприклад, Тижня іноземних мов, сприятимуть розвитку навичок міжкультурної комунікації: відеопрезентації з подальшим обговоренням, конкурси ілюстрацій до художніх творів, перекладу поетичних творів іноземною мовою тощо – все це може бути проводитись у форматі онлайн-зустрічей.

Потреби сучасного суспільства диктують наступне: для соціального, економічного та духовного розвитку людства потрібні мобільні та кваліфіковані фахівці. Для вирішення цієї проблеми навчальний процес модернізується відповідно до вимог. Модернізація передбачає зміну цілей, обсягу обов'язкового змісту, а також методів та засобів для розвитку нових знань.

Сьогодні спостерігається тенденція до індивідуалізації процесу навчання та використання нових інформаційних технологій в системі освіти. Сучасні процеси орієнтовані на збереження фундаментальної освіти. У цьому випадку при вивченні іноземних мов виникає проблема посилення практичної орієнтації. В результаті традиційна система знань та навичок зазнає певних змін. Грамотний та активний підхід передбачає зміну змісту освіти з метою створення компетентності студента, в свою чергу студенти намагаються застосовувати знання на практиці різними

способами. Особливостями компетенцій є: універсальність та можливість використання знань мови у повсякденному житті, у професійному спілкуванні, міждисциплінарність, формування основи для подальшого розвитку думки, самооцінки та дискусії. Так, сформовані компетентності є цінним надбанням у навчальному процесі, надалі студент має можливість розвивати навички та аналізувати нову інформацію.

Запорукою модернізації навчального процесу є впровадження сучасних інформаційно-комунікаційних технологій. У наш час вони не лише допомагають навчатись, але й стають засобами спілкування для мільйонів людей по всьому світу. Комп'ютер спрощує моделювання ситуації, доступ до різноманітних навчальних матеріалів, вправ та мультимедійних даних. Тому відбувається формування системного мислення. На різних етапах навчання студенти використовують Інтернет та різні мультимедійні засоби. Використовуючи сучасні технології, набагато простіше збирати, аналізувати та систематизувати інформацію [4; 6].

Висновки. Сучасне навчання іноземної мови спрямовано на формування полікультурної ідентичності з навичками самоаналізу та систематизації нових знань. Інформаційні та комп'ютерні технології у поєднанні з класичними методами навчання іноземної мови можуть підвищити ефективність підготовки майбутніх фахівців та відповідати сучасним умовам навчання.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гальскова Н.Д. Современные методы обучения иностранным языкам. Москва: АРКТИ, 2003. 192 с.
2. Дружинин В.И., Криволапова Н.А. Организация инновационной деятельности в образовательном учреждении. Курган, 2008. 85 с.
3. Кашина Е.С. Традиции и новаторство в методах обучения иностранным языкам. Самара: Универс-Групп, 2006. 75 с.
4. Колкова М.К. Традиции и инновации в методике обучения иностранным языкам. Санкт-Петербург: КАРО, 2007. 288 с.

5. Пассов Е.И. Коммуникативный метод обучения иностранному языку. Москва: Просвещение, 1991. 223 с.
6. Сысоев П.В., Евстигнеев М.Н. Web 2.0: Сервис социальных блогов по обучению иностранным языкам. *Иностранные языки в школе: научно-методический журнал*. 2009. № 4 (1). С. 8–12.